

The BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Hon. Editor, F. RICKETT SHELTON.

VOL. XVIII. No. 206.

MAJO, 1922.

SES PENCOJ.

ABONO.—Abono estas komencebla je iu ajn monato. La prezoj estas: En la Britaj Insuloj, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj; por ses monatoj, 3 ŝilingoj. Eksterlande, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj per poŝtmandato (aŭ ĉeko) aŭ 30 stampitaj respondkuponoj; por ses monatoj, la duono de tiu prezo. Ĉiu membro de la Brita Esperantista Asocio ricevas la gazeton senpage.

Oni bonvole sendu abonojn al la Sekretario de la Brita Esperantista Asocio, 17, Hart Street, Londono, W.C.1, Anglujo.

REDAKCIO.—Manuskriptojn k.t.p. oni bonvole sendu al la Redakcio de la *British Esperantist*, ĉe la supra adreso. La Redakcio rezervas la rajton korekti erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas manuskriptojn neuzitajn.

ANONCOJ KAJ REKLAMOJ.—Pri tiu fako oni sin turnu al la Administranto de la B.E.A.

ENHAVO.

	Paĝo
Editorial	41
Month by Month	42
Thirteenth British Esperanto Congress ...	43
Kroniko	44
Tra la Librero.—Tra la Gazetaro ...	45
Coming Events.—Esperanto Progress Abroad ...	46
Internacia Konferenco pri Instruado de Esperanto en Lernejo	47
Review	50
Oficeja Babilado.—Nefermita Letero al Samideanoj kaj Amikoj	51
XIV. Kongreso de Esperanto.—B.E.A. Official Notices, etc.	52

EDITORIAL.

“... horo difinita estas por ĉiu afero sub la suno.”

SINCE we last addressed our readers three events of importance to Esperanto have come to pass, and their effect and influence on the language have come to abide. They are:—The Geneva Conference of Teachers; the publication of a “Short History of the International Language Movement,” by Prof. A. L. Guérard; and a Japanese “Krestomatio.”

We have this month four additional pages in order, as adequately as possible, to present the best account we can of the Conference, and we take part of the advantage for a review of the History.

It is probable that the importance of the Teachers' Conference cannot be exaggerated. It is not improbable that Prof. Guérard's book, *coming just at this moment*, may help to focus on the idea of an International Auxiliary Language such a force of official, expert and general public opinion as will have real weight with the League of Nations in September next.

The Japanese “Krestomatio” was not received in time for “notice” this month, but we may say a word or two on the occurrence. One of the commoner criticisms of the uninformed concerning Esperanto is that it cannot

be acceptable to the Eastern peoples, because their languages were not drawn upon for a proportion of roots. This Krestomatio is part of a very extensive reply. Dr. Wellington Koo's known interest in Esperanto is another part. We could supply other parts, but trust that these will be noted by thinking people.

Meanwhile, the Congress is at hand!

* * * *

Kiam, en pli malfruaj jaroj ni rememoros Zamenhof, tiam frapos nin lia neforgesebla mensosanejo. El tiu, ni havas La Fundamenton kaj la Bulonjan Deklaracion. Al tiuj ni ŝuldas, verŝajne, nian ekzistadon hodiaŭan, almenaŭ ke ni estas funkcia estaĵo, vivanta korporacio. Meze de ĉiuj senĉesaj incitoj, instigoj, urĝoj kaj eĉ tentooj la plej insistaj, Zamenhof tenadis sian vojon en perfekta malfrenezeco, havante ĉiam klaran okulon direktitan antaŭen en la tempon venontan; kiam, kiel nun, la nacioj de la mondo demandas, kie estas la atesto de vera vivo? kiam, kiel nun, la postulo estos por nerefuteblaj faktoj pri la celo iamezure, iamaniere atingita.

Estas por ni gravega devo, ke ni en ĉi tiu tempo evitu ne nur ĉian trograndigon, sed ankaŭ ĉian deflankigon de la rekta, mallarĝa vojo, per kiu, ni povas esperi, “ni atingos la celon en gloro.”

MONTH BY MONTH.

AT a meeting of the Executive Committee, held on the 10th April, a good deal of routine business was dealt with. It was decided to bring out an "Esperanto" propelling pencil and an initial order has been placed experimentally.

A proposal to abolish the present design on the front cover of *The British Esperantist* was before the meeting, and it was agreed to invite readers' opinions for or against the following alternative proposals:—

1. That the present design be continued.
2. That another design occupying half the space should be substituted.
3. That a plain letter title occupying half the space should be substituted.

It is whispered that half the subscribers to *The British Esperantist* never read it. Will readers be good enough to provide practical proof of the inaccuracy of this rumour by sending me their views on the subject of the magazine's cover?

It was reported that book sales were lower in the first three months of this year than in the corresponding period of last year. Group salesmen please note.

Members and others giving lectures on Esperanto are invited to make use of the Association's supply of lantern slides. At this time of the year there can not be much demand for them, but in preparing programmes for the Autumn and Winter this service should be borne in mind.

On the 15th April a meeting of the Council was held at Bourneville by the kind invitation of the Midland Esperantist Federation.

Present:—The President (in the Chair), Mrs. A. M. Clayton, Miss C. O. Taylor, Messrs. W. E. Clayton, Charles H. Edmonds, E. A. Plowman, G. W. Roome, W. H. Sturge, A. W. Thomson, E. M. Williams and N. Wooding. In attendance—The Business Manager.

Among other business an application from the Australasian Esperanto Association for official recognition as a Federation was dealt with, the recognition being granted conditionally upon the necessary additions to the A.E.A. rules being made as required by the B.E.A. Articles and Bye-laws. Good luck and a hearty welcome to our first Overseas Federation.

Section 7 (b) of the Bye-laws was altered to read:—

"The said circular after approval by the Council is printed, and a copy forwarded with each ballot list. The contents of the ballot lists and of the circular are inserted in the Journal not later than the issue for the month preceding that in which the Annual General Meeting is held."

It was reported that Dr. Pollen had found it necessary to resign office as a Trustee of the Bolingbroke Mudie Memorial Fund owing to ill-health.

A letter from the Esperantista Centra Oficejo was read appealing to National Societies for financial help for Section "A" of the E.C.O., which is responsible for the Official Institutions of Esperanto (Lingva Komitato, Akademio, and Konstanta Komitato de la Kongresoj). The President said that after carefully considering the request the Officers of the Association had decided to recommend that £20 be given from the funds of the Association in respect of the year 1922, the question of future contribution being left in abeyance. The Council decided to make this recommendation to the Annual Meeting and Meeting of Guarantors at Whitsuntide.

The scheme for the reorganisation of the Propaganda Department of the Association printed below was submitted and approved in principle by the Council. It was decided that after being printed in the Journal the scheme be submitted to the Annual Meeting and Meeting of Guarantors for consideration.

Under the new arrangements made in 1921, the propaganda work was to some extent separated from the general work of the Association, being put in the hands of a Sub-Committee of the Council. The funds to be devoted to propaganda purposes were also separated and put under the control of the Sub-Committee, which has power to raise money and spend money for its purposes.

The work falling to the Committee is the publishing of the propaganda leaflets issued by the Association, arranging of lectures and meetings, press work, organising displays at Exhibitions and Conferences, etc.

The propaganda it is possible to do, even with the limited resources at our disposal, has grown to such an extent that it is no longer possible for a voluntary Committee to cope with it without a good deal of assistance from the staff, and the present staff is only sufficient for the other work of the Association and cannot undertake extra work of this nature.

In addition to this, experience has shown that it is absolutely necessary to have someone who can be available at a moment's notice for attending meetings and otherwise taking advantage of opportunities for propaganda which arise from time to time, and must be dealt with at once or be lost for ever. This a voluntary Propaganda Secretary cannot do.

The inefficient organisation of our propaganda work has been a source of great anxiety during the past year in particular, and it is thought that the plan submitted below would provide the most efficient method of solving the difficulty.

An *Organiser* should be appointed and should work under the instructions of a Propaganda Sub-Committee of five persons. The Committee should meet, as frequently as necessary, in London, and for that reason at least three members should live in or near London. It would probably be found

necessary for the Committee to meet at least once a fortnight during the winter months.

The duties of the Organiser would be to carry out the instructions of the Committee, which would be responsible for the propaganda activities of the Association. It would also be responsible for raising the money to be spent on propaganda.

As the money available would not be sufficient to enable the Organiser to spend much time lecturing in different parts of the country, his duties would to a great extent be confined to work by correspondence and interviews with other organisations having headquarters in London. In these circumstances he would be able to relieve the present staff of some of its work, especially in interviewing callers for information. It would of course be understood that when the Organiser was not doing propaganda work he would be assisting with the general work of the office, and that he would be under the general jurisdiction of the Secretary on the same basis as the Business Manager.

In order to devote some portion of the general income of the Association directly to propaganda work, the practice of transferring at the end of each year 10% of the amount received by subscriptions of Members and Fellows should be revived, the remaining funds required being raised by the Propaganda Sub-Committee.

The Organiser should be appointed by the Council in time to commence work at the beginning of September, and could be appointed for six months. At the end of the six months, the question should be reconsidered by the Council, and if it is decided to discontinue the arrangement, or to make a fresh appointment, two months' notice should be given.

For the experimental period the salary of the Organiser should be charged half to the Propaganda Fund, and half to the General Funds of the Association, the question of apportionment being again considered at the end of the six months.

Members attending the Annual Meeting should prepare their views on the two subjects mentioned above, and it is hoped that a useful and productive discussion on them will take place.

It only remains for me to make a final appeal to our members and others to support the Congress and the Bazaar and to express the hope that it will prove possible for a large number of readers to attend the Annual General Meeting of the Association. Ĝis revido tie!

CHARLES H. EDMONDS, *Hon. Secretary.*

THIRTEENTH BRITISH ESPERANTO CONGRESS.

(London, Whitsuntide, 1922).

AT the time of writing May is here and still 500 Congress Members are required. Unless many more applications are received in the last month before the event it would seem that many Esperantists are going to miss the unique occasion which is offered to them. Roll up!

It is not yet too late if you order your tickets at once.

Whether you will be coming to the Congress or not read this carefully.

TICKETS.—Congress Ticket, 5/- (under 18, 3/6). These prices do not now include a free ticket for the Ball. Congress members will be supplied with Ball tickets for themselves and their friends at 2/6 each, but only if orders reach the Secretary by 31st May. For others the Ball ticket is 5/-, and this price will apply until tickets are sold out. Excursion ticket Steamer return and Lunch inclusive, 7/6 (under 14, 5/-). Steamer only, 4/-; Lunch only, 4/-. Excursion tickets will only be supplied up to the 31st May. Those unable to be present at the Congress are invited to purchase a Congress ticket at 5/- and thus help the Congress in its propaganda work. All documents not claimed at the Akceptejo will be posted on afterwards so that purchasers of Congress tickets who do not attend will receive the Congress Handbook and other documents.

SECRETARY'S ADDRESS.—All communications for the Congress Secretary posted after Wednesday, 31st May, and up to Thursday, 6th June, should be addressed to the Hon. Secretary, 13th Brit. Esperanto Congress, c/o Kingsway Hall, London, W.C. 1.

HOTELS.—Although late in the day the Congress Committee will give every assistance possible in booking accommodation.

AKCEPTEJO.—Kingsway Hall (Small), Kingsway, W.C. 1. *Not open on Friday.* Open Saturday, 10 till 10; Sunday, 10 till 2 and 6 till 10; Monday, 8.30 till 10; Tuesday, 10 till 10.

CONGRESS DOCUMENTS.—So far as possible these should be collected on the Saturday morning when purchases of books and purchases at the Bazaar should also be made. The bookstall and Bazaar will not be open on Sunday. Congressists arriving on Friday should proceed (at or after 7 o'clock) to the London Esperanto Club, St. Bride's Institute, Bride Lane, Ludgate Circus, E.C. 4. for the Reception. Members of the Congress Committee will be in attendance to give information and assistance. Congress tickets need not be shown at this Reception.

PROGRAMME.—(For later arrangements see Congress Handbook and notices in the Akceptejo).

FRIDAY, 2nd JUNE.

Evening, 7-10.30.—Reception of Congress Members by the London Esperanto Club at St. Bride's Institute (address above). Refreshments obtainable at moderate prices.

SATURDAY, 3rd JUNE.

Morning, 10.30.—Annual Meeting of Brita Literatura kaj Debata Societo.

11.30.—Junula Kunveno under the auspices of the British Esperanto Association.

(Both meetings at the London Day Training College, Southampton Row, W.C. 1.)

Afternoon.—Public Meeting at the Queen's Hall, Langham Place, W. 1. Chairman, Dr. C. W. Kimmins. Speaker, Dr. Edmond Privat, of Geneva. Doors open 2.15. Organ Recital, by Mr. E. F. Relf, 2.30 till 3. Meeting at 3 (no tickets required).

Evening, 6.45.—Meeting of B.E.A. Guarantors.

7.0.—Annual Meeting of B.E.A. followed by meeting of Councillors. (These three meetings at the London Day Training College).

6.0.—Concert by Blind Musicians at the Armitage Hall at the National Institute for the Blind, Great Portland Street, W. 1. Admission by ticket only obtainable free at the Akceptejo on Saturday morning. (Tickets limited to 250, therefore apply early).

SUNDAY, 4th JUNE.

Morning, 10.45.—Ramble over Hampstead Heath under the guidance of Mr. H. W. Smith. Meet at Hampstead Tube Station at 10.45 prompt.

11.0.—Meeting of members and sympathisers of British League of Esperantist Socialists at Elizabeth Tea Rooms, 16 Hart Street, W.C. 1. (next door to B.E.A.)

Afternoon, 3.15.—Congress Service (non-sectarian) in the City Temple, Holborn Viaduct, E.C. 4. Please attend at 2.45 so that the Service may start promptly at 3.15. Speaker, Mr. John Merchant. Soloist, Miss Kathleen Stevens. Organist, Mr. E. F. Relf.

Evening, 8.30–10.0.—Open-air demonstration in Hyde Park, under the auspices of the London Esperanto Club.

MONDAY, 5th JUNE.

Morning and Afternoon.—Excursion by steamer from Westminster Pier to Richmond and return. Communal Luncheon at the Prince's Hall, Richmond. (Tea on steamers on return journey at nominal charge). Congress photograph will be taken on embarkation at Richmond for the return journey. All taking part must have tickets beforehand and must be on Westminster Pier at 9.15. The boat leaves at 9.30 prompt.

Those wishing to take part in the excursion and the ball without going home in between can leave their dress, etc., at the Akceptejo on the way to the steamer in the morning, collect it on their return and change at the Queen's Hall.

Evening, 7–11.30.—Grand Congress Ball and Social Gathering at the Queen's Hall. Dress optional, but Fancy Dress preferred. Refreshments provided at moderate charges. The Grand Circle will be open for those not wishing to dance. *Whether you dance or not you should be there.*

TUESDAY, 6th JUNE.

Fakaj Kunvenoj. (At the London Day Training Coll.).

10.30.—Meeting of Esperantist members of the Fellowship of Reconciliation and others (S-ro H. Sewell).

11.30.—Meeting of Members and Delegates of Universala Esperanto-Asocio and others. (S-ro H. A. Epton).

2.30.—Joint meeting of the Scouts' Esperanto League and London Esperanto Scouts' Club. (S-ro A. W. Thomson).

Rambles and Visits.—For particulars see Congress Handbook and notices in the Akceptejo.

Evening.—A **Familia Rondo** will be held at the Akceptejo from 7 till 10. All Esperantists are invited to come. No fixed programme will be arranged, but songs, etc., are invited. Come and bring your music. Refreshments at moderate charges.

Postkongresaj arrangements will be announced at the Akceptejo.

A VISIT TO KEW is being arranged by the London Esperanto Club for Saturday, 24th June. Tickets for tea, 1/6 each, after June 17th, 1/9. Obtainable at the London Club and at the Akceptejo during the Congress.

N.B.—All Londoners who can distribute handbills or can get posters put up should send a card at once for supplies.

All communications to the Hon. Secretary, Mrs. E. R. Edmonds, 19 Dellcott Road, Welwyn Garden City, Herts.

KRONIKO.

SOUTH-EASTERN Federation.—The First Conference and Annual Meeting of the Federation took place at Hastings, as arranged, on Easter Monday, and (thanks to the excellent organisation of all the events by the local *samideanoj*) proved to be a most enjoyable and successful gathering. Colonel Gale was unanimously elected President for the current year, the Vice-Presidents being Miss M. L. Blake, and Messrs. J. J. Boutwood, G. J. Cox, C. A. Fairman and V. V. Sumfield. The Federation received an invitation to meet in September at Welwyn Garden City, and this was unanimously accepted. In the evening an excellent concert was held, attended by some 130 persons and presided over by Councillor Clement Hill, J.P.

Among the Groups represented were Brighton and Hove, Croydon, Bexhill-on-Sea, Hastings, London, and the London Esperanto Scout Club. The official delegate of the last-named Club, "Avoto," during the afternoon gave a propaganda speech to some 250 Scouts at a Rally which was being held in the neighbourhood.

Dudeksepa Konferenco de la Mezlanda Federacio.—Sukcesplenaj kunvenoj okazis en Birmingham kaj Bourneville je paska sabato, okaze de la supra konferenco kaj la konsilantara kunveno de B.E.A. En la mateno Sro. F. W. Hipsley, la prezidanto de M.E.F. prezidis, kaj vizitantoj el kelkaj urboj ĉeestis. La Federacio elektis Sinon. Kate Woodhouse kiel reprezentanton al la Konferenco de Instruistoj ĉe Geneva. La proksima Konferenco okazos en Northampton en Septembro.

La konsilantara kunveno de B.E.A. okazis posttagmeze ce Bourneville. (Vidu aliloke).

Propaganda kunveno okazis ĉe la Friends' Meeting House, Bourneville en la vespero. Sino. H. Lloyd Wilson tre kapable seĝestris. Sro. Warden faris parolon plena je entuziasmo. Sroj. Epton kaj Grimmit ankaŭ parolis. Granda intereso montriĝis je la eksperimento de du knaboj, kiuj lernis sub Sro. Walter Severn ĉe la lernejo de Sankta Paŭlo, Worcester, kaj kiuj priskribis esperante bildon sur la muro. Poste ili faris demandojn kaj respondojn en Esperanto. Aliaj Esperantistoj faris demandojn kaj la knaboj respondis tre rapide. La programo ankaŭ enkalkulis muzikaĵojn kaj kantojn de la sekvantaj artistoj:—Sinoj. Skeer, Moore, Gould, kaj Sayce, kaj Fino. Lowe, kaj la kunkanton de "L'Espero."

Wallsend.—La duonjara ĝenerala kunveno de la ĉi tiea grupo okazis ĵaudon la 23an de Marto. Kontentigaj raportaj estis prezentitaj de la sekr. kaj kasisto. Dum la somero oni decidis aranĝi vagadojn. Oni elektis S-ron Swinburne kiel delegit-konsilanton al la B.E.A.

Edinburgh.—La ĉiujara kunveno de la Societo okazis la 19an de Aprilo. La raporto prezentita al la anoj estis kore aprobita; kaj la kaso, ĝenerala kaj propaganda, havas kontentigajn saldojn. La sekvantaj oficistoj estis elektitaj:—

Prez.—Sro. J. Boyd Anderson.

V. Pr.—Sro. Watson Senior kaj Fno. Wanless.

Sek.—Fno. A. S. Gibson.

Kas.—Fno. R. B. Simpson.

U.E.A. Del.—Sro. D. R. Tullo.

Kto. al B.E.A.—Sno. Clayton.

Gr. Rep. al B.E.A.—Fnoj. Baird, Murray, Valentine kaj Robb, kaj Sro. Harvey.

Krom la tri kursoj sub la aŭspicioj de la Societo, tiuj sub la Skota Laborista Kolegio kaj St. Cuthbert's Co-Op. Assoc. estis sukcese daŭrigataj.

La Societo denove havis la kutiman ekspozicion dum la kunvenoj de la Skota Edukada Asocio en Septembro, kaj dum la vintro aranĝis kelkajn paroladojn ilustritajn per lumbildoj pri eksterlanda vojaĝado, ĉe kiuj la atento de la ĝenerala publiko estis altirata al la facilaĵoj donitaj de Esperanto.

Tre sukcesa Socia Kunveno okazis la 5an de Aprilo kaj estis plene ĝuata de la anoj kaj iliaj amikoj. Merkredon, la 26an, Sro. Page faris interesan raporton pri la Ĝeneva Konferenco.

La Konsilantaro esprimas dankon al ĉiu kiu per sia sindonema laboro daŭrigis la agadojn de la Societo en ĉiuj fakoj dum la pasinta jaro.

TRA LA LIBRARO.

Aĉetontoj sin turnu al la B.E.A. aŭ ĝiaj prezlistoj.

TATTERLEY.—De Tom Gallon. Tradukita de Andrew Wilson (198 paĝoj. Eldonita de la B.E.A.) Tiu ĉi verko, kiu aperis en sia Esperanta formo antaŭ kelkaj jaroj, estas unu el la plej malkaraj romanoj haveblaj ĉe B.E.A., ĉar la kosto estas nur 1ŝ (afrankite 1ŝ. 3p.) Por tiuj, kiuj ne legis la anglan originalon, estas bone diri ke la intrigo de la rakonto estas iom kurioza, tiel kurioza ke kvankam Tatterley mortas je paĝo 40 li ŝajne aperadas sur la scenejo ĝis la fino:—pro tio estas subtitolo, *La Historio de Mortinto*. Tamen, ne estas io fantoma aŭ spiritisma en la

libro. En la verko troviĝas humoro, kaj eĉ komikaĵoj; iom da kortuŝeco, kaj bone pentritaj karakteroj.

Tatterley estas bona libro por kursa legado aŭ por pasigi agrable kelkajn horojn en apogseĝo aŭ ĉe la marbordo.

En la verko aperas provo en la parolo de nia lingvo per la buŝo de ebria viro, ekzemple jene:—“Ŝenŝenŝaĵon—vi ne povaŝ dir’ al mi tio’. Vi ĵin deĵiraŝ por—por tiu juna malsaĵulo kaj lia ŝarma ‘dĵino’ . . . k.t.p.

Unua kaj Dua Kursaj Legolibroj.—Ĉiu el ĉi tiuj broŝuroj, eldonitaj de la B.E.A., enhavas 24 paĝojn da utila legmaterialo por kursanoj (kaj ankaŭ privataj studentoj). La *Unua Legolibro* konsistas el mallongaj anekdotoj kaj ŝercoj, kaj la *Dua* el simile amuza materialo en la formo de pli longaj paragrafoj. La kompilinto, S-ro W. M. Page, kies nomo estas garantio de bona lingvaĵo kaj “fundamenteco,” aranĝis la legaĵojn laŭ gradoj de malfacileco (aŭ facileco), responde al la *Ekzercaro* de Zamenhof; kaj ni povas rekomendi ambaŭ verketojn al komencantoj kaj instruantoj, precipe kiel akompanaĵojn al la ordinaraĵ lernolibroj. Ĉiu broŝuro kostas 9p., aŭ 10p. afrankite.

TRA LA GAZETARO.

Por prezoj de abono k.t.p. oni sin turnu al la B.E.A.

SPECIALISTAJ Gazetoj.—Kontentiga atesto pri la postmilita revigliĝo de nia afero troviĝas en la reapero, aŭ pli regula apero, de diversaj fakaj gazetoj, unuigantaj homojn en multaj landoj kiuj havas samajn specialojn, ĉu profesiajn, ĉu propagandajn. Ekzemple, en la religiaj fakoj nun aperas ne nur *Eklesia Revuo*, sed *Kristana Espero*, *Espero Katolika* kaj *Espero Teozofia*—ĉiuj bone presitaj kaj redaktitaj. En ili ofte aperas ne nur informoj pri la fakoj koncernataj, sed ankaŭ artikoloj, rakontoj kaj poeziaĵoj; inter kiuj ni notas kun intereso en *Eklesia Revuo* (Marto 15an.) tradukon de la fama angla poemo *Elegy in a Country Churchyard* de Thomas Gray. Tiu poemo prezentas apartajn malfacilaĵojn por traduko alilingven, kaj eble kelkaj opinioj ke la nuna tradukinto ne plene sukcesis, sed estos interese citi du el la plej konataj strofoj:—

Tagmorton funebradas sonorilo,
serpentas tra l’herbkampo bovinar’,
paŝadas lace hejmen la plugisto,—
al mi la mondon lasas en l’ombrar’.

* * *

La fanfaron’ blazona, pomp’ de l’ forto,
kaj ĉia dono de l’ belec’ kaj or’
atendas horon la neeviteblan:—
kondukas nur al tomb’ la voj’ de l’ glor’.

Inter aliaj fakaj gazetoj ni ĝojas bonvenigi *Internacia Pedagogia Revuo*, kies graveco kaj utilo en la nuna stato de nia movado ĉiu facile konstatos. La Administranto estas S-ro Jan Jacobs (kasisto de la Internacia Asocio de Instruistoj), 444 Boomsche Steenweg, Antverpeno; kaj ni esperas ke multaj instruistoj ankoraŭ ne abonintaj la gazeton interrilatiĝos kun tiu samideano.

Hispanaj Gazetoj.—En Hispanujo nun aperas du Esperantaj gazetoj, nome *Kataluna Esperantisto* (organo de la Kataluna Esperantista Federacio) kaj *Hispana Esperantisto* (eldonata en Madrido). Ambaŭ gazetoj estas bonege presitaj, kaj *Hispana Esperantisto* ofte enhavas interesajn bildojn kaj priskribojn de arkitekturaj kaj pejzaĝaj interesaĵoj. Ambaŭ organoj kresku kaj floru!

COMING EVENTS.

LEAGUE of Nations Union.—At Balliol College, Oxford, there has been arranged a Summer School from 24th to 31st July for Lectures and discussions on the League of Nations and its problems.

LECTURES.—An opening address will be given by Viscount Grey of Fallodon, or the Rt. Hon. Lord Robert Cecil, M.P.; a course of four lectures on the League by Professor Gilbert Murray; a course of three lectures on the History of International Relations by Mr. C. Delisle Burns; and special lectures by Viscount Burnham, Mr. W. T. Layton, C.H., C.B.E., Major The Hon. W. Ormsby-Gore, M.P., Major W. E. G. Murray, M.C., D.F.C.

A detailed programme and time-table of the Oxford lectures can be had on application to 15 Grosvenor Crescent, S.W. 1.

South-Western Federation.—The first Annual Meeting will take place at Chalice Well, Glastonbury, on Saturday, May 20th, at 3 p.m.

An Esperanto week-end has been arranged. The cost will be 8/- per day inclusive.

An interesting excursion has been arranged for Saturday morning; a Social for Saturday evening.

An Esperanto service will be held in the Chapel on Sunday morning.

We are anxious to make this, our first meeting, a great success. All Esperantists are invited.

For particulars apply to Miss E. Hogg, at Chalice Well, Glastonbury.

Bradford.—La Esperantista Societo aranĝis sian someran programon tiele:—13an Junio,

Vizito al S-ro Gates, Gt. Horton. 29an Julio, Pikniko ĉe Hunsworth Lodge, Gomersal, kaj Kunveno por aranĝi la vintran programon. La sekretario estas S-ino Hardcastle, 24 Mossman St., Windhill, Shipley.

Divine Service in Esperanto will be held in St. George's Church, Hart Street, London, W.C. 1, on Sunday, June 11th, 3.15 p.m. Tea, 4.30, at 16 Hart Street.

La Rondo.—Dimanĉa Rondo: 12 South Place, Moorgate Street, E.C. 2. Sundays, May 21st, June 4th and 18th, from 3.30 till 6 p.m. President, S-ro. E. E. Yelland. Merkreda Rondo: 27 Flanders Road, Chiswick, near Turnham Green District Railway. Wednesdays, May 24th, June 7th and 21st, from 7 till 9.30 p.m. Hostess, S-ino. Marion E. L. Cox.

The ordinary programme at each Rondo includes conversational exercise, singing, discussion and light refreshments. Visitors cordially invited. Hon. Sec., S-ro. A. W. Bradbrook, 9 Cutcombe Mansions, S.E. 5.

Poŝtkarta Ekspozicio.—En Santiago de Ĉilio (Septembro 1922).—Junularo Esperantista Societo (Sociedad Juventud Esperantista) el Santiago de Ĉilio ĵus aranĝis poŝtkartan ekspozicion, efektiviĝonta dum la monato Septembro. Tiu ĉi ekspozicio estos elmontraĵo de la granda disvastigado de Esperanto. Ĝi havos ankaŭ specialan gravecon por la poŝtkart-kolektado, ĉar ĉiu partoprenonto prezentos nur kolektindajn specojn de poŝtkartoj, kiuj havos signifan intereson rilate al historio, sporto, pedagogio, arto, kaj pri ĝenerala instruado por ĝelernantoj.

ESPERANTO PROGRESS ABROAD.

Reichenberg, Ĉeĥoslovakio.—De la Oficejo de la Internaciaj Foiroj ni ricevis la sekvantajn avizojn:—

1. La Foiro de Reichenberg jam posedas oficialan Esperanto-Fakon.

2. La Oficejo de la Foiro de Reichenberg respondas al demandoj en naciaj lingvoj per Esp., se la demandinto ne esprimis la deziron ricevi la respondon en nacia lingvo, kaj se en lia urbo estas grupo aŭ Del. de U.E.A. La firmo havas la eblecon traduki la respondon, kaj ĝi vidos, ke grandaj entreprenoj jam praktike uzas Esperanton. Se la foira kontoro ion deziras de eksterlandano, tiam ĝi kompreneble korespondas per nacia lingvo.

INTERNACIA KONFERENCO PRI INSTRUADO DE ESPERANTO EN LERNEJO.

Genevo 18-20 Aprilo, 1922.

SE iam kompare malgranda anaro da homoj faris historion, vere, ŝajnas al ni, tia anaro estis tiu, kiu foriris de nia lando la 15an de Aprilo por kunveni kun delegitoj el 27 aliaj landoj por la suprenomita konferenco. El 96 delegitoj venintaj el 28 landoj la Brita delegitaro enkalkulis ne malpli ol 29 gesinjorojn, kaj ni registras, alfabete, iliajn nomojn por la historio:—

Miss E. Arnold.	T. Holmes.
Miss Jane Baird.	Mrs. Holmes.
Miss Louise Briggs.	Miss M. W. Hunter.
Montagu C. Butler.	Miss Sarah McCullough.
Miss M. A. Caldwell.	J. Merchant.
Prof. W. E. Collinson,	Drummond Page.
M.A., Ph.D.	W. M. Page, S.S.C.
Miss A. E. Dixon,	George Probert
Miss L. E. Duncan.	D. E. Stamp.
Dr. Alexandra Fisher,	K. Graham Thomson.
M.A., D.Litt.	Miss Isa Watson.
Miss E. Foster.	R. J. Wilcox.
G. W. Goodall.	John Willis.
Mrs. Goodall.	Mrs. Kate Woodhouse.
Miss Agnes Hogg.	David J. Young, M.A.
Miss Elizabeth Hogg.	

Post sufiĉe trankvila transiro trans la Ŝanelo ili alvenis Parizon, kie ilin akceptis ĉe la stacidomo la Parizaj samideanoj kun verda standardo. La Parizanoj kondukis la partion trans Parizo kaj provizis satigan lunĉon por la nokta vojaĝo. Tre ŝatinda amikaĵo.

Niaj reprezentantoj alvenis Genevon je 9.30 la 16an. P.t.m. la Geneva grupo "Stelo" akceptis ilin, kaj vespere en la *Kapelo des Maccabees de la Katedralo de St. Pierre* okazis Esperanta Diservo. Ĉefpastro Christen parolis angle. S-ro Rudolf Horner legis XV. el 1 Korintanoj. S-ro W. M. Page predikis, prenante tekston el Marko IV. 26-29.

Poste, ĉe la Zamenhofa Domo, la ĉefsidejo de la *Virina Ligo por Paco kaj Libereco*, F-ino Balch bonvenigis la delegitojn, kaj D-ro Privat, S-ro Page kaj Prof. D-ro Dietterle respondis.

La 17a estis plejparte libertempo, sed vespere, la konferenco aŭskultis al parolado de Prof. Pierre Bovet, Direktoro de la *J. J. Rousseau Instituto* ĉe la Domo de la Etuloj. Kvankam Prof. Bovet lernis Esperanton dum nur unu semajno, li bonege parolis kaj klarigis la celojn kaj metodojn:—

"La Instituto Rousseau tute ne estas lernejo; ĝi estas centro por studado—studado pri la infanoj kaj la eduko de infanoj . . . Mezuri la rezultojn estas la granda ideo de la scienca ekzameno en ĉiu fako: kaj en nia fako ankaŭ estas tre necese kunigi rezultojn kaj faktojn . . . estas necese unue studi

la infanojn, koni ilin, kaj poste klopodi por eduki ilin. Laŭ tiu metodo ni esperas rikolti faktojn pri Esperanto en la lernejo."

Ne estas eble raporti ĉi tie eĉ dekonon de tiu belega kaj grava parolado, sed la leganto vidas ke psikologie kaj pedagogie Prof. Bovet estas scienculo kiu tre grande povas helpi nian aferon. D-ro Privat tre kore dankis al la Profesoro,

"ne nur pro lia akcepto hodiaŭ vespere, sed ankaŭ kaj ĉefe ke li invitis la konferencon en la nomo de la Instituto J. J. Rousseau."

La Konferenco.

La konferenco propre komenciĝis je Mardo la 18a. Prof. Bovet malfermis la kunvenon, kaj Sir Eric Drummond, la ĝenerala Sekretario de la Ligo de Nacioj faris, angle, klarigan parolon. Prof. Bovet faris simile, france. Kiel Prezidanton, laŭ propono de S-ro W. M. Page, oni elektis D-on Privat, kiu proponis honorajn prezidantojn Prof. Bovet, Prof. J. V. Sevenhuijsen, kaj Prof. Th. Cart. Unuanime konsentita. Prof. Wm. Perrenoud el Cernier oni elektis ĝeneralan sekretarion.

D-ro Privat:—

"Por la akcepto de Esperanto en la lernejojn du kondiĉoj devas esti plenumitaj:

- (1) Ke oni ne perdu tempon en lerneja programo, jam tro ŝargita;
- (2) Ke la decidoj diversnaciaj estu faritaj reciproke, samtempe.

Mi kredas ke ni pruvos, ke Esperanto malŝargas la programon. Ni devos studi kiamaniere ni povas havigi tian samtempecon. . . . Ni estu tute senpartiaj: ni havu antaŭ ni por ĉiam . . . sole faktojn nediskuteblajn. . . . La Ligo de Nacioj restis ĝis nun eble tro konata nur en rondoj politikaj kaj diplomataj. Ĝi mem deziras realigi en la koroj kaj spirito de la homaro mem . . . kaj estas radio de suno pensi ke la spiritoj de miloj da infanoj jam gajnos per praktika instruado iom de la spirito de la Ligo de Nacioj."

Statistiko.

La sekvantoj raportoj estis prezentitaj. Ni povas doni nur la nudajn faktojn.

BULGARUJO. En 25 gimnazioj ĉe 30 klasoj estas proksimume 800 geknaboj lernantaj nedevice.

ĈEĤOSLOVAKUJO.

15 popollernejoj	450 lernantoj laŭvole
3 mezaj lernejoj	350 "
1 profesia lernejo	40 "
entute 19 lernejoj	840 "

FRANCUJO. Ne oficiale permesata de la Ŝtato. Multaj komercaj ĉambroj instruas Esperanton kaj en multaj urboj ĝi estas instruata. La tuta nombro da lernantoj ne estas konata. 13 el unu lernejo vizitis Pragon.

GERMANUJO. En lernejoj en 123 urboj, sub registara subteno. Alie 300 grupoj ekzistas en 200 urboj. 1600 kursoj entute. Oni instruas Esperanton al 4000 infanoj. Oni vendis pli ol duonmilionon da lernolibroj. Por la sekvanta

jaro oni promesis la enkondukon en 40 pluaj urboj. Estas 600 Esp'aj instruistoj kompetentaj: ne sufiĉaj.

ANGLUJO. Parolo ĝenerala pri Eccles kaj Bishop Auckland, sed nenia statistiko. Ne estas sufiĉaj instruistoj.

ITALUJO. Ĝenerale instruado nedevisa en la lernejoj maraj laŭ cirkulero de la mara ministrejo. Ne sufiĉaj instruistoj estas. Nenia statistiko pri lernejoj, sed 40 grupoj, 1300 anoj kaj 80 izolitoj konataj; kaj preskaŭ 300 personoj kiuj povas instrui.

Speciale:

Milano, 34 kursoj	1200	ĝelernantoj
Kremono	225	"
Bolonjo	200	"

preskaŭ 20 aliaj urboj permesas privatajn kursojn en publikaj lernejoj.

NEDERLANDO. La Ministrejo por Instruado mem petis ke Prof. Sevenhuijsen reprezentu ĝin.

95 urboj, 250 instruistoj, eble 1500 lernantoj, en 4 publikaj kaj 32 privataj institutoj.

SVISUJO. En Ĝeneva kanton deviga en la sepagradaj lernejoj; entenas 13-14 jarajn ĝeknabojn; 13 klasoj, 400 lernantoj.

HISPANUJO. Bedaŭrinde la parolado ne estas aŭdebla.

JAPANUJO. Ne oficiala, sed privata liceo apud Tokio faras sukcesplenan eksperimenton instigitan de la Eksperimento de Eccles. Esperanto estas tre facile lernebla eĉ por la mezkleraj lernantoj.

HUNGARUJO. "Esperanto solvas la lingvajn malfacilaĵojn sed ne la ekonomiajn."

La ministrejo de Publikaj Instruado permesas en 3 lernejoj ke Esperanto estu instruata 2 horojn semajne.

AŬSTRUJO. 30 kursoj en Vieno.

Pri Pedagogia Demandaro.

Por ŝpari spacon ni devas resumi la faktojn elĉerpitajn el paroladoj (estis 30) de delegitoj el la jenaj landoj:—

Anglujo	Aŭstrujo	Belgujo
Ĉekoslovakujo	Ĉinujo	Danujo
Francujo	Germanujo	Italujo
Nederlando	Rumanujo	Svedujo
		Svisujo

La faktoj donotaj ebligas ke oni respondu al la jenaj demandoj, kiujn ni eltiras el propono de Prof. Bovet, kaj ni signifas per ĉefliteroj la landojn, kies delegitoj konfirmis la donitan respondon.

(a) Ĉu Esperanto malbonigis la uzon de la patrina lingvo ĉe la lernantoj? Tute ne!

(b) Ĉu Esperanto estas malhelpaĵo en la studado de fremdaj kaj klasikaj lingvoj? Tute kontraŭe!

(c) Ĉu la eklernado de Esperanto faciligas poste la komprenon de la gramatiko fremdlingva? Certe!

Esperanto helpas lernantojn rilate al la sekvantaj lingveroj:—

Ĝenerale.	F.
Pedagogia gradeco.	I.
Rezonopovo.	An.
Kompara lingva kapableco.	G.

Kondukas al la vera enhavo de lingvoscienco. G.

Gramatiko per si mem. An.

Gramatiko de la gepatra lingvo. An. Ĉe. G. R.

Gramatiko de fremdaj lingvoj. Ĉe. D. Svis. Ĉi.

Speciale la Franca lingvo. Ĉe. Svis.

Speciale la Germana lingvo. Aŭ. Ĉe. Svis.

Speciale la Latina lingvo. Be.

Gramatika analizo. Ĉe.

Deklinacio. An. Aŭ.

Akuzativo kontraŭ dusencaj frazoj naciaj. I. Sved.

La kazoj de la gepatra lingvo. Be.

Ortografio de la gepatra lingvo. N.

Signifo de la gepatraj lingvaj prepozicioj. An.

Signifo de afiksoj. Ĉe.

Vera senco de terminoj. I.

La 45 kaj similaj vortoj naciaj. Aŭ.

Signifo de dusencaj vortoj naciaj. An. I.

Klarigo de la senco kaj deveno de vortoj. An.

Ideoj de abstrakteco kaj konkretateco. Ĉe.

Racia sekso estas sensargiĝo. I.

Parolado de la gepatra lingvo. D. N.

Speciale vokaloj. D.

Speciale konsonantoj. N.

Farigas Latino nenecesa. Be.

Vigligas intereson en fremdaj lingvoj. G. I.

La delegito de ĈINUJO faris deklaron kiu ni devas presigi aparte:—

"En Ĉinujo oni lernas la anglan lingvon dum almenaŭ 6 jaroj; la francan 7 jarojn; la germanan 8 jarojn; la rusan ĝis 10 jaroj. Sed por Esperanto oni bezonas nur 2 jarojn.

"Zamenhof ne sciis la Ĉinan lingvon, sed li faris Esperanton grandaparte laŭ la modelo de la Ĉina lingvo."

La Morala Flanko.

Ni ne povas trakti ĉi tiun temon ĝuste tiamaniere. La plejparto el la antaŭaj parolantoj ankaŭ parolis pri ĉi tiu grava temo kaj ni devas resumi en pli aŭ malpli sinsekva rakonto la spertojn de la instruistoj kiuj ŝajnas la pli valoraj.

Agado kaj reagado. Reciproka interŝanĝo de leteroj kaj poŝtkartoj estas, videble, la sola eblo por malriĉaj ĝeknaboj rilate al internacia komunikado, kaj estas konstanta praktiko de la instruistoj ĉie kuraĝigi la infanojn en tiu kutimo. La efikoj estas rimarkindaj. Por la infanoj—

"... la landlimoj inter la nacioj malaperas, ankaŭ la malamikeco. Esperanto konatigas la malgrandajn naciojn tra la tuta mondo. Ĉe.

"La interna ideo disvastiĝas. Oni devas forstrecki kaj forigi la batalojn el la mondo. . . . La infanoj en unu urbo tute memstare kondukis alilandajn Esperantistojn tra la urbo kaj lernis ami kaj kompreni la fremdulojn. Esperanto estigas ian solidarecon de sento. N.

"Infanoj mem faras rimarkon pri la valoro de Esperanto por helpi al la paco de la mondo. . . 'per Esperanto ni havas ĝefratojn en ĉiu lando.'" An.

El Italujo sola venis ĉi tie malkonsenta voĉo. Instruistino tie kredas, ke

"La infanoj devas esti gvidataj kaj influataj de la instruistoj por helpi ilin formi siajn opiniojn pri la morala valoro de Esperanto; estas nature sciate ke la infanoj ne povas havi abstraktajn ideojn. Ili

estas tro junaj kaj senpensaj. La infanoj mem ne povas rimarki la aferon."

Sed tiu deklaro ne trovis subtenon. Ĉinujo decidis la ŝajnan kontraŭaĵon:—

"... lernantoj povas esti dividitaj en du specojn. Unue: la lernantoj, kaj lernis Esperanton ĉar ili jam interesiĝis pri paco kaj frateco, kaj la spirito de internacia amikeco. Due: tiuj, kiuj ne scias pri tiaj aferoj, sed, lerninte Esperanton, lernis tiam senton ankaŭ."

D-ro Privat resumis tiele:—

Ni, do, konstatis ke en kelkaj lernejoj la infanoj mem faras rimarkon pri la paciga efiko de Esperanto, kaj en aliaj ne.

Sed estas klara ke la plejparto de la spertuloj estas vidinta la spontanegan burĝonadon de la paca sento en la infanoj pri kiuj ili parolis, kaj pri tio S-ro Hahn de Dresden diris grandajn vortojn:—

"Entute oni povas certigi, ke per la internacia korespondado la spirita horizonto treege plivastiĝis. Konatiĝo eĉ nur per letero proksimigas la homojn.

Jen aliaj valoraj atestoj:—

"Gepatroj skribis ofte pri la bono farita al la infanoj. Ĉe.

Internaciaj proverboj estas komprenigiloj pri la aliaj naciaj. G.

De germana knabo alvenis letero kiu kondukis al interkorespondado kaj interamikiĝo inter germanaj kaj belgaj knaboj. Kiam la milito eksplodis unu knabo mia diris al mi: 'Estas domaĝe ke ni nun devos batali kontraŭ miaj amikoj, la knaboj de Elberfeld.' B.

16-jara blindulino diris: 'Mi tre memoris pri la kurso kiun vi faris. Vi donis novan animon en mia korpo.' Aŭ.

"Mi instruas Esperanton al 60 knaboj en Skotlando. Ili havas la aĝon de 10-12 jaroj . . . ili komencis korespondi kun aliaj knaboj . . . estis en la komenco tre surprizitaj trovi, ke la aliaj infanoj estas tiel similaj al ili mem." (F-ino Watson, Coatbridge).

Vere, oni povus plori aŭdante tiajn vortojn! Aliaj efikoj estas pli konkretaj:—

Esperanto interesigas pri literaturo kaj geografio. I.

Ni uzas Esperanton por la instruado de geografio. Ĉe. Instruistoj mem ankaŭ gajnas per tio. Ĉe.

Mi havas kolekton de poŝtkartoj por geografiaj celoj. N.

Geografia instruado fariĝas multe vivplena. G. Esperanto helpas lerni la ĝustajn nomojn geografiajn anstataŭ la naciaj francaj nomoj. F.

Esperanto vigligas la intereson pri mapoj. Skot. La plej bona rimedo krei intereson pri geografio. Skot.

"Mi faras korespondadon kun multaj landoj Eŭropaj, kies kostumojn naciajn mi ekkonas." Svis.

Ekonomia Vidpunkto.

Infanoj enmetas kelke da poŝtkartoj en unu koverton kaj sendas ilin al instruisto. Ĉe.

Infanoj serĉas ĵurnalojn por novaĵo pri la progreso de la ŝipo por kalkuli kiam iliaj leteroj alvenos. An.

Multaj ĝeinfanoj kiuj ne povas pagi la koston de pk. kaj deziris korespondi kun alilandanoj mem aranĝis: Komunigi siajn malgrandajn monprovizaĵojn kaj elekti infanon kiu ricevos la respondan karton. An. F.

Ni donis tiom da spaco al la antaŭaj temoj ĉar ni pensas ke la esprimoj, la videblaj koroj de la infanoj mem estas por la plimulto de niaj legantoj la plej interesaj, la plej gravaj punktoj. La estonto estas en la spiritoj de la infanoj. Vidu por vi mem kiel la infanoj rigardas Esperanton, kaj kial.

Sed ni treege esperas, ni avide deziras, ke la raporto estu publikigita entute. Oni diris, ke tio estos farita. Sed, dume, ni donas sekve, kelkajn punktojn pluajn, kiuj estis traktitaj, kaj per tio ni devas fini la rakonton.

Pri Organizado de la Instruado, kaj pri Pedagogia Metodo.

Temoj diskutitaj sub ĉi tiuj rubrikoj estas la jenaj:—

Ĉu ekzistas lernantoj tute nekapablaj lerni Esperanton?

Ĉu la kaŭzo estas manko je memora aŭ je logika rezonpovo?

Ĉu la normala daŭro de la instruado estas diversa laŭ la aĝo de la lernantoj?

Dum kiom da tempo oni instruu?

Pri evitindaj eraroj en la instruado.

Ĉu vi rekomendus la daŭrigon post unu jaro?

Praktika propono:—

"Mi parolis jam antaŭe pri la elparolado. Mi proponas al vi klopodi fiksi la plej bonan elparoladon per gramafono. Unue: por montri la negravecon de prononco-nuancoj. Due: por havi, krom tio, modelan elparoladon. Oni povus peti al ses diversnaciuloj, ke ili ripetu la saman frazon unu post alia." (Dietterle).

Pri la naciismoj.

Pri ĉiuj temoj la delegitoj faris elserĉan enketon, kiu sendube estis kaj estos tre valora al instruistoj. Sed por sufiĉe montri la enhavon ni bezonus tute nehaveblan spacon.

Ĉu la Eksperimento Estu Deviga aŭ Nedevisa?

D-ro Privat resumis jene:—

"... mi pensas, ke oni povas diri, ke la ĝenerala deziro de la Konferenco estas, ŝajne, ke la registaroj, se eble, ekonduku eksperimentojn absolute devigajn, ĉar nur per ili oni povas havi la frukton de la interrilato inter la instruanto kaj la lernanto. Sed kiam tio estas neebla, nur tiam oni preferu la elekteleblan sistemon. Sed la absolute deviga sistemo devas esti konsilata. Kiam oni volas fari eksperimenton, oni rekomendu la absolute devigan sistemon. Sed se, tamen, tio necesigas leĝon, oni preferu la alian."

Niaj legantoj nun vidas per si mem kiel grava estis la tuta afero. La Esperanta mondo ŝuldas grandan dankecon al la sinjorinoj kaj sinjoroj el ĉiuj nacioj kiuj partoprenis la konferencon, kaj tiel faris, kiel ni povas esperi, tiom da valora helpo al la fina paco de la homaro.

REVIEW.

A Short History of the International Language

Movement by Prof. A. L. GUÉRARD.

T. FISHER UNWIN, pp. 260, £1 1s. net.

THIS book is at once a history and a criticism of the various attempts that have been made to bring an International Language into being. The historical matter is brief, yet enough for practical purposes; the criticism is impartial in the scientific manner. In his foreword the Professor states the problem fairly and philosophically; in the text he analyses the various solutions that have been proposed, makes clear that he is not satisfied with any solution yet presented, and, though he gives but little clue to his own preference, he states in plain words that he prefers another system before Esperanto (p. 126). That being so, Esperantists have some reason to be pleased with his presentation of the whole; some reason to be displeased with his treatment of certain particulars.

He takes advantage of that "Remark" in the Fundamento to print "h" after the letters with supersigns, instead of those signs themselves, and then finds fault with the number of h's in SHANGHIGHEMA. The remark is there in the Fundamento; we cannot well complain; but he must be aware that it was only meant to cover early makeshifts, and we think he might have met current conditions; had he done so, "tio estus kalkulita al li kiel justeco."

In respect of "natural" languages Prof. Guérard analyses French, English, the possibilities of a proposed "Anglo-French Condominium," and Latin. He concludes brief, but sufficiently drastic exposures with the conviction that none of these will do.

"Imagine French used officially by men who have never trod the soil of France . . . who would handle it with clumsy jauntiness . . . who might attempt to settle the meaning of a French phrase by a majority vote against the opinion of the French Academy!"

"So it seems safe to prophesy that French, for one, will never yield pride of place to English without a fight . . . and that England and America are not likely to press the matter as soon as they realize that it might give serious offence."

The chapter dealing with Latin contains, incidentally, what seems to us a curious inconsistency in reference to Greek, although there is no ambiguity with regard to Latin itself:—

"Latin enjoys the neutrality of death: but in its classical form, it has become a collection of dignified riddles—with a high educational value."

We were under the impression that as an educational *pensigilo* mathematics had largely replaced Latin. When the whole value of any

thing lies in its difficulty the law of minimum effort begins to work; and it is some years now since Prof. Sweet, an emphatic opponent of Esperanto, wrote of Latin:—

" . . . the rapidly increasing complexity of modern life outstripped the limited range of a language never suited for international life."

So we may hope to be spared the horrors of a conflict with *les Immortels*; our French friends will probably rejoice in avoiding " . . . prepositions, in particular . . . which bring despair to the uninitiated," a difficulty that the good Professor several times illustrates; and Latin is *nihil ad rem*.

In so far as the term "artificial" is meant to be a reproach, our author is far too well instructed to go astray:—

" . . . inarticulate cries and onomatopoeia alone are natural . . ."

"There is no absolute line of demarcation between natural and artificial languages."

And with respect to philosophical (*a priori*) languages:—

"As we are concerned . . . with a definite and immediate problem, not with vague and remote possibilities, philosophical languages may safely be ruled out of court."

Volapük, so far as we can judge, is dealt with generously.

"It is obvious that Volapük died of the dissensions among its adherents."

But:—

"When the progressive element among the Volapükists began reforming the language *without any regard for its continuity*, Volapük died in a few years." (The italics are ours.)

As we propose to consider at length, in a subsequent article, Prof. Guérard's treatment of Esperanto, we will get done with Ido in this.

No simply honest—no normally truthful man can, after this, give further currency to the story of 300 learned societies. The history of "The Delegation" is taken carefully to pieces; the interrelation of the various parts is shown beyond fair human question; they are fitted together again in a spirit of calm detachment that leaves no doubt of the inherent verity of the synthesis.

Prof. Guérard clearly recognises (p. 127) De Beaufront as the master-mind; we agree with him. But:—

"De Beaufront had embodied in his scheme the ideas of M. Couturat on the derivation of words. In the further developments of the language Prof. Jespersen played a leading part. These three gentlemen may, therefore, be considered as jointly responsible for the new language."

"The whole problem, therefore, hinges on the authority of the Committee . . . As a matter of fact the 'impartial judgment' was a mere pretence . . . The lack of authority of the Delegation, which was manifest from the very first, is the best justification of the Esperantists," etc., etc., etc.

The final judgement passed seems to us to be inevitable. Couturat gets his meed. We see the inner meaning of Zakrzewski's ironical "laŭdinda antaŭvidemeco!" We realize the full force of Carlo Bourlet's comment on that unspeakable scene at Geneva. And . . . we recall the closing lines of "The Lost Leader."

One notable pronouncement:—

" . . . The dictionary compiled by Messrs. Couturat and De Beaufront is the richest found in any artificial tongue."

Couturat died in 1914.

(To be continued).

OFICEJA BABILADO.

Kontribuata de la Oficistaro de B.E.A.

ESPERANTO "Facilskriba" Kraĵono.—Jen utila novaĵo, kiun ni mem ĵus fabrikigas kaj rekomendas. La Kraĵono estas farita el solida stango de metalo, drilita kaj tornita en angla fabrikejo de spertaj laboristoj. Ĝi estas fortika kaj havas belan aspekton. La grafito estas tiel maldika (kvankam forta), ke ĝi estas ĉiam akra kaj neniam bezonas pintigon. Ĉiu kraĵono entenas 6 ekstrajn grafitojn, kaj portas alfiksilon por la poŝo. Sur ĉiu Kraĵono estas gravuritaj la vortoj "ESPERANTO 'Facilskriba' KRAĴONO," kun simila surskribo sur la beleta skatoleteto, kiu entenas ankaŭ instrukciojn en Esperanto. La Kraĵono do estas ne nur ĉiam-uzata utilaĵo, sed ankaŭ bonega propagandilo. Ni vendas du modelojn:—*Arĝentita Nikel-Arĝento*, 4ŝ. 3p. afrankite; *Orita Modelo* (aparte taŭga kiel donaco), 9ŝ. 9p. afrankite. Ĉar ni atendas grandan vendon, oni mendu *tuj* por eviti malkontentiĝon.

"La Nia."—Antaŭ multaj monatoj ni rekomendis en ĉi tiu kolono la bonegan broŝureton eldonatan de S-ro. A. Chapman, Walton Highway, Wisbech. Tiun broŝureton li volonte sendos senpage al samideanoj, kaj li aparte sendos al iu grupsekretario kvanton por distribuo inter liaj membroj. Ĉiu numero de "La Nia" enhavas interesan artikolon de bonekonata Esperantisto.

Esperanto-Kriketo.—Bedaŭrinde la interesa kaj amuza ludo nomita "Feliĉaj Familioj," kiun ni dumlonge vendis, tute elĉerpigis antaŭ du jaroj, sed ni povas plezure anonci, ke ni posedas ankoraŭ grandan provizon de alia amuza ludo, nomita "Esperanto-Kriketo." La antaŭa prezo de tiu ludo estis 1ŝ., sed por forvendi ilin rapide, ni ĵus malaltigis la prezon al 6 pencoj afrankite. Ni rekomendas ĉi tiun ludon aparte al grupoj kaj kursoj.

Sentencoj de Salomono.—Por instigi al plivasta legado de tiu ĉi fama libro el la Malnova Testamento, kaj pro tio, ke ni posedas sufiĉe grandan provizon de la *Konkordanco de Sentencoj*, kies prezon ni ĵus malaltigis al 6p., ni havas plezuron anonci, ke ni donos al ĉiu aĉetonto de *Sentencoj de Salomono*, senpagan ekzempleron de la Konkordanco. Ĉar la nuna eldono de Sentencoj estas preskaŭ elĉerpita (nur ekzistas entute 50 ekz.), ni konsilas—mendu *tuj*!

NEFERMITA LETERO

al Samideanoj kaj Amikoj.

KARA AMIKO,

Ĉu vi ankoraŭ pensas pri la NACIA ESPERANTA BAZARO, kiu okazos dum la venonta Brita Kongreso en Londono, por helpi al la KONSTRUAJA KASO de la B.E.A.?

Pli kaj pli da artikloj kaj donacoj estas bezonataj, kaj ni esperas, ke se vi ankoraŭ ne faris ion, ĉi tiu lasta alvoko vin decidigos fari vian "eron."

Ni nin flatas, ke nia anoncado atentigis niajn Esperantistajn amikojn en tuta nia lando pri la Bazaro kaj ĝiaj celoj, sed tio, kompreneble, estas nesufiĉa—ni bezonas HELPON, praktikan helpon!

Ĝis nun ni ricevis malmulte da artikloj por vendi ĉe la Bazaro, sed ni kredas, ke en multaj lokoj, la tieaj samideanoj preparas kaj kolektas objektojn por sendi al ni. Tamen, por plenigi tri aŭ kvar budojn ĉe la Kongreso, ni devas ricevi artiklojn de centoj da samideanoj, ne dek-duoj, kaj ni do, nun, por la lasta fojo, petas, ke ĉiu faru sian eblon, aŭ per si mem aŭ per amikoj, por helpi al nia grava afero.

Krom tio, certe troviĝas inter la Esperantistaro sufiĉe multe da fraŭloj kaj aliaj sinjoroj, kaj eĉ multaj sinjorinoj, kiuj ne povas helpi per la *mano*, sed povas kaj, ni esperas, deziras, helpi per la *poŝo*. Al tiuj, ni petas, eltiru vian monon el la poŝo, iru al la poŝt-oficejo, kaj sendu al ni poŝtmandaton—aŭ se vi havas bonsorton posedi bank-konton, skribu ĉekon, kaj ĝin sendu al ni! Al ĉiu ni estos dankaj, eĉ por la plej malgranda sumo!

Lasta vorto al sendontoj de vendotaĵoj: Por faciligi la katalogadon kaj prezfiksadon, ni petas, ke oni sendu ĉion antaŭ 22a de Majo, al jena adreso: S-ino. J. EPTON, 17 Chatsworth Road, London, E. 5.

Kun kora antaŭdanko,

La Centra Organiza Komitato por la
NACIA ESPERANTA BAZARO, 1922a.

JOHN MERCHANT. ELEANOR R. EDMONDS.
CHARLES H. EDMONDS. JULIA EPTON (*Hon. Sec.*)

XIV. KONGRESO DE ESPERANTO.

Helsinki, 8-16 Augusto, 1922.

WITH very great regret we have to inform our readers that, acting under stringent instructions from his medical adviser, our good friend and samideano Mr. Paul Blaise has been compelled to relinquish all idea of further participation in this Congress. We are sure that the sympathy of all our friends will go out unreservedly to Mr. and Mrs. Blaise, with most sincere wishes for his speedy recovery and complete restoration to the best of health.

Mr. H. Moy Thomas,
142a Camberwell Grove, S.E. 5,

has very kindly undertaken the necessary work in connection with the Congress, and he is busily engaged endeavouring to work out an economical and comfortable alternative route to Helsingfors which will offer the maximum of land travel and the minimum of sea voyage possible at minimum cost. Those to whom this is of importance should hold up other arrangements for holidays until Mr. Thomas has had time to complete his plans, full particulars of which we hope and expect to publish in our next issue. It is necessary that those who travel by the sea route book their berths six weeks before day of sailing.

B.E.A. OFFICIAL NOTICES.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

LESLIE V. CARTWRIGHT, *H.M.S. "King George V."*,
C/o G.P.O., London; HUBERT GINHOVEN, 55 *Sidney Road, S.W. 22*; A. S. LIDDIARD, *Glencroft, Grenfell Road, Maidenhead*; NOEL WOODING, 15 *Andover Street, Leicester*.

LIFE MEMBER.

Miss M. E. MILNER, *Leek*.

NEW FELLOWS.

WILLIAM BAYES, *Leicester*; A. K. DIVEKAR, *Bombay*;
Miss M. E. MILNER, *Leek*.

CANDIDATE FOR FELLOWSHIP.

E. H. LAWTON, *Aberdeen*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Correction to April list: Dortencourt should be Dorlencourt.

DELEGATE COUNCILLORS.

Aberdeen, E. H. LAWTON; *Bristol*, H. CARR;
Hastings, J. TURNER; *Leicester*, N. WOODING;
Loughborough, G. M. WILLIAMS; *Wallsend-on-Tyne*,
T. SWINBURNE.

GROUP REPRESENTATIVES.

Ashton, R. R. KENWORTHY; *Bristol*, A. E. DARCH.

GUARANTEE FUND, 1922.

	£	s.	d.
Carried forward from p. 40	417	13	0
*Baillie, T. C., London	1	0	0
Blackett, E. R., Bath	1	0	0
Boland, P. J., Glenarde	2	0	0
*Carter, Miss W. E., Bradford	1	0	0
Coombe, J. Newton, Worthing	1	0	0
Crossman, C. H., Canada	1	0	0
*Crowther, W. J., West Bromwich	1	0	0
Dickinson, Mrs. I., Keighley	1	0	0
Emery, P. A., Wolstanton	4	0	0
Esperantisto 8820	10	10	0
Evelyn, Helen E., London	0	10	0
Giles, Alban, Newport	2	0	0
Hindle, C. J., Clevedon	0	10	0
*McCullough, Miss S., Belfast	1	0	0
*Merchant, John, Sheffield	20	0	0
*Meyer, Emelie, Bath	2	0	0
Mitchell, Miss E., Hailsham	1	0	0
Sutcliffe, Fred, Gateshead	0	10	0
Thomson, Miss M. D.	5	0	0
Welsh, W. B., Manchester	2	0	0
	£475	13	0

*Guarantees yearly till further notice.

FAKO DE KORESPONDO.

42. **Hindujo.**—R. Stuart Gordon, *Supervisor of Distilleries, Surat*, petas ke oni notu lian adresŝanĝon.
43. **Rusujo.**—Bazilo Averin, 6 *ul., Bakalda, N 30, Astrakanj.*, dez. kor. kaj interŝ. pm., gazetojn, ktp.
44. **Kubo.**—Pedro Tacheco, *Box 148, Santa Clara*, interŝ. pk.
45. **Germanujo.**—Philipp Haton, *Hamburg 23, Convent str. 38*, 20 jara, dez. kor. kun Londonaj Geesperantistoj.
46. **Bulgarujo.**—T. Teodorov, *Va kvartalo 69, Pleven*, dez. interŝ. pk. kaj gaz., vendi pm.
47. **Anglujo.**—La anoj de Gillingham Esperanta Societo, *Sec., H. C. Johnson, 43 Byron Rd., Gillingham, Kent*, dez. kor. kun alilandanoj per pk. aŭ leteroj. Nepre respondos.
48. **Rusujo.**—Arkadio Kostanov, *Katoliteskaja 5, Astrakanj*, dez. kor. nur Esperante kun ĉiuj landoj per pk. kaj leteroj pri multaj temoj, kaj interŝ. gazetojn k.a.
49. **Rusujo.**—Nikolao Saŝkin, *Moskvo, (apud Poŝtamo), Ĉistije, prudi d N 9, kv. 6*, dez. kor. per. pk. kaj leteroj.

MORTO.

LA Liverpoola grupo funebras pri la morto de S-ro Filipo Sellick, kiu okazis la 25an de Marto, en la aĝo de 66 jaroj. Li estis Prezidanto de la grupo en 1912, ĉiame entuziasma kaj amiko tre fidela al nia afero. Li multe laboris por la blinduloj kaj esperantigis en Brajlon diversajn verkojn. Al la vidvino kaj gefiloj ni esprimas nian sinceran simpatian.

Ni ricevis bonan grup-fotografajon de S-ino Zamenhof (vidvino de la Majstro), S-ro Oskar Bermann (redaktoro de Nova Lodza Gazeto), kaj Ges. Applebaum el Liverpool. Ekzempleroj estas haveblaj ĉe Maks Walther, Uelzen, Hanover, Luneburger Landstr. 18, po 60 germanaj markoj.

MEBLITA ĈAMBRO LUEBLA! Tre beleta kaj hela. Elektra lumo, gasfajro. 21ŝ. semajne. (Oni parolas Esperante). WATSON, 6 BALCOMBE ST., DORSET SQUARE, N.W.1.

LA JUNA STUDANTO

SUPPLEMENT TO "THE BRITISH ESPERANTIST."

N-RO 5

MAJO, 1922.

Competition for Boys and Girls.

(Sixth Series)

Conducted by
Miss JANE BAIRD.

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o Miss JANE BAIRD, 95 Bellevue Road, Edinburgh, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Competition special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

FIFTH COMPETITION.

Postcards to be sent not later than June 5th.

(a) VIZIT-KARTO

Divenu mian profesion, kunmiksante kaj uzante ĉiujn literojn sur mia vizit-karto.

Petro Sardmosier,
BONN.

(b) FIŜOJ

Eltrovu la nomojn (nur radikojn) de fiŝoj kaŝitajn en la jenaj frazoj:—

1. Estis belega oktobra mateno, kiam ni faris la ekskurson al la supro de la monto.
2. La disĉiplo tre amis sian majstron.
3. La vundita soldato ankoraŭ sentas la brakon iom malforta.
4. Malriĉeco ne estas krimo, sed tamen kondukas al malestimo.
5. Per hakilo ni hakas, per segilo ni segas, per fosilo ni fosas, kaj per kudrilo ni kudras.

RESULT OF THE THIRD COMPETITION.

The highest number of marks in this Competition has been gained by:—

ALBERT CARTER (Age 12),
St. Paul's Boys' School, Worcester.

Honours List (7 marks).—P. Alflatt, L. Banks, E. Bristow, E. Bottomley, U. Butterworth, S. Brown, J. Buck, N. Barlow, E. Boardman, G. Cluley, E. Collier, E. Clayton, C. Cope, E. Davies, E. Dyson, S. Davenport, E. J. Davies, M. Dyke, M. Evans, H. Edgerley, E. Grayson, S. Flawith, H. Higham,

A. Hardman, M. Henricks, E. Harris, S. Hooley, D. Hollinrake, G. Hale, F. Harrison, A. Howell, J. Hilton, E. Jones, F. Jaques, Ellen Jones, C. Jacklin, W. King, H. Lang, E. McCormick, A. Morris, T. Moss, S. Moss, G. Owen, N. Pearson, J. Page, N. Rule, E. Robinson, H. Rayner, L. Stark, A. Shires, J. Twigg, W. Thorley, E. Tomlinson, E. Todd, G. Thompson, M. Tonkin, T. West, E. Wallwork, E. Walker, *Green Lane Council School, Patricroft*; E. Britton, V. Sissons, M. Slingsby, *Northcote Girls' School, Armley, Leeds*; W. Clark, C. Hobbs, L. Pearce, R. Thomasson, E. Thomasson, A. Waldron, A. Wood, *St. Paul's Boys' School, Worcester*; P. Hembrough, T. Ireland, J. Mawson, G. Millard, E. Stabler, *Beech Street School, Winton, M/C*.

Hon. Mention (6 marks).—M. Aitken, E. Ashcroft, A. Bethel, I. Ballinger, N. Brittain, S. Brookes, R. Beswich, R. Bythell, J. Birch, J. Constantine, F. Cottam, F. Dawson, M. Doyle, D. Doyle, A. Edwards, J. Egerton, J. Evans, R. Edwards, E. Edwards, W. Fryer, L. Foster, N. Firmstone, G. Fowles, M. Fry, M. Gresty, W. Gardner, G. Gregory, A. Green, V. Goodwin, F. Hazell, E. Howell, F. Hanrahan, T. Holland, A. Hayes, D. Hampson, W. Hodson, J. Heywood, J. Haynes, R. Healey, F. Heath, B. Hayes, H. Jones, M. Kitchen, E. Kershaw, F. Kenyon, G. Kennedy, A. Kenyon, S. Lancaster, J. Lake, D. Lofthouse, F. Lister, A. Lee, B. Martin, A. McNamee, J. Nettles, B. Pearce, L. Pendlebury, F. Pickles, J. Peters, A. Peters, C. Pearson, E. Richardson, S. Rayner, G. Rogers, A. Rimmer, N. Rostron, J. Reeves, E. Speers, W. Smith, E. Smith, E. Stoll, F. Tompkins, W. Thompson, L. Worthington, S. Wynn, L. Williams, S. Williams, R. Whyatt, E. Webb, F. Wood, B. Walmsley, F. Wilkinson, J. Williams, J. Walker, D. Watson, J. Wrigley, J. Webster, Joe Webster, *Green Lane Council School, Patricroft*; P. Holt, W. Smith, *Beech Street School, Winton*.

SOLUTIONS.

(Third Competition, Supplement, Nro. 3.)

- (a) *Numeralaj Enigmoj*:—(1) tuberkloz, (2) neŭralgio.
(b) *Portoj de la Korpo*:—(1) ost, (2) mam, (3) lip, (4) man, (5) kol.

Competitors on Roll, 226.

MAJO.

"Somero estas venonta,
Kukolo, kantu laŭte!"

Tiel diris antikva poeto, ĉar la antikvaj kelto, dividis la jaron en du partojn; somero, komenĉanta je la unua de Majo, kaj vintroj komenciĝanta je la unua de Novembro.

Kun granda ĝojo, ili festis la unuan tagon de somero. Neniu laboris, ĉiu frue leviĝis, kaj vagadis en la kamparon por saluti la someran sunon. Al la pordoj de la domoj ili alportis branĉojn kun floroj sur ili. La ĉefa floranta kreskaĵo estis la kratago, nomata la "maja floro."

Eĉ ĝis la mezo de la 19a jarcento, la kamparaj infanoj daŭrigis la kutimon. Ili kantis:—

“Majan nodon alportas ni,
Ĉe pordo via, staras ĝi,
Nur unu branĉo bela,
Je blankaj floroj plena,
De Dio mem farita”

La domloĝantoj donis al la kantantoj ovojn, konkformajn kukojn kaj monerojn.

Poste la vilaĝanoj kunvenis sur la komunherbejo, kie ili ludis, kantis kaj dancis ĉirkaŭ kratago aŭ maja stango.

Kiam mallumiĝis, ili eklumigis amasojn da arbŝelo, sekigita ulekso kaj filiko, kaj la dancoj daŭris en la fajrlumo.

LA TRI PORKIDOJ

(Daŭrigo)

La lupo sidiĝis por pensi. Post momento li diris, “Aŭskultu, porketo! Ĉe la fino de ĉi tiu vojeto estas kampo plena je belaj napoj. Ni iru morgaŭ por kolekti kelkajn. Mi preterpasos je la sesa matene kaj kondukos vin tien.”

Morgaŭ matene, kiam la lupo alvenis, li estis tre malsata, do li frapis la pordon kaj diris, “Nu, porketo, ĉu vi estas preta?”

“Miavorte,” respondis ĝi, “ĉu estas vi?” La mateno estis tiel bela, ke mi leviĝis je la kvina por serĉi la napojn. Mi trovis ilin kaj jam revenis hejmen.”

La lupo, kvankam tre kolera, nur diris, “Aŭskultu, porketo! Ĉu pomoj plaĉas al vi? Estas bela fruktĝardeno je la alia flanko de la vilaĝo. Ni iru kune por serĉi ilin morgaŭ matene. Mi preterpasos je la kvina.”

Kiam la lupo alvenis li estis ankoraŭ pli malsatega ol vespere, do li frapis la pordon, kaj diris, “Nu, porketo. Ĉu vi estas preta?”

Sed ne estis respondo, ĉar la porkido leviĝis je la kvara, eliris kaj ankoraŭ ne revenis. Do la lupo foriris al la fruktĝardeno. Ĝuste kiam la porkido eliris el la ĝardeno ĝi vidis la lupon. Rapide ĝi grimpis arbon.

“Ho, porketo!” diris la lupo alproksimiĝante. “Ĉu la pomoj estas bongustaj?”

“Tre bongustaj,” respondis ĝi, “mi ĵetos unu al vi.” Do ĝi ĵetis pomon tiel malproksime, ke antaŭ ol la lupo atingis la pomon kaj revenis, la porkido malsupreniris, rapide kuris en la domon, kaj ŝlosis la pordon.

La lupo preskaŭ freneziĝis pro granda malsato, kaj la ruzeco de la porkido. Sed li decidis, ke

li ne ĉesos, ĝis li havigos ĝin. Do li revenis ĉe ĝia pordo kaj diris, “Nu, porketo, posttagmeze foiro okazos en apuda vilaĝo. Ĉu ni iros por aĉeti ion? Mi venos je la tria por konduki vin tien.”

La porkido ekiris antaŭ la dua horo, aĉetis buterigilon, kaj hejmeniris, rulante ĝin antaŭ si. Sed baldaŭ la lupo vidiĝis, kaj la porkido ensaltis en la buterigilon, kiu, ruligante, malsupreniris la deklivon tre rapide.

Kiam la lupo vidis tion, li estis tiel konsternita, ke li forkuris hejmen sen rigardo malantaŭen.

Vespere, pli kuraĝa, li denove vizitis la porkidon. “Nu, porketo!” li diris, “mi gratulas vin, ke vi ne iris al la foiro, ĉar mi renkontis teruran timigaĵon, kiu propremove malsupreniris la monteton, farante grandegan bruon. Mi neniam antaŭe vidis tian teruran vidaĵon. Nun mi ĉirkaŭrigardos por vidi ĉu vi povas sendanĝere elveni.”

Li ekiris, sed la porkido, metante la kapon el la fenestro, diris, “Ho, lupo!”

“Kion vi deziras?” demandis la lupo, revenante.

“Ho, mi nur deziras diri al vi, ke tiu, kiu timigis vin tiel multe, estis mi.”

La lupo tiel koleriĝis, ke li tuj saltis sur la tegmenton kaj komencis enŝovi sin en la kamentubon. Sed la porkido havis grandan fajron, ĉar ĝi intencis lavi. La lupo falis rekte en la fajron kaj encindriĝis. Sed la porkido laŭte kaj longe ridegis.

JAPANAJ RAKONTOJ.

LA SERVISTO KAJ LA ALUMETOJ.

Unu tagon, iu viro diris al sia servisto, “La alumetoj, kiujn vi aĉetis por mi antaŭ nelonge, estis tre malbonaj. Iru kaj havigu por mi aliajn pli bonajn.”

La servisto foriris por obei la ordonon de sia mastro, kaj post mallonga foresto revenis, kaj, transdonante la alumetojn al sia mastro, diris: “Ĉi tiuj alumetoj certe bone brulos, ĉar mi ekzamenis ĉiun el ili ĉe la butiko.”

La mastro rigardis ilin, kaj tiam ekkriis: “Nu, do, stultulo, ĉiu el ĉi tiuj alumetoj estas jam uzita. Kion vi faris al ili!”

La servisto respondis tute trankvile: “Mi provis ĉiun el ili ĉe la butiko por certiĝi ĉu aŭ ne ili estas bonaj, kaj, ĉar ĉiuj brulis bone, mi alportis ilin hejmen.

Tradukita de J.B.